

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ

Родченко С. С., ст. викл., Харківський національний університет міського господарства ім. О. М. Бекетова

Розвиток вітчизняних банківських установ та високий динамізм їх діяльності обумовлений низкою об'єктивних обставин, серед яких нестабільність зовнішнього та внутрішнього середовища, наявність різноманітних факторів, що перешкоджають досягненню стратегічних цілей, реалізації економічних інтересів, використання його конкурентних переваг у ринковому середовищі.

Зростання економічного потенціалу та стабільне функціонування банківської установи в умовах ринкових відносин значною мірою залежить від наявності надійної системи економічної безпеки. Створення належних умов для реалізації процесу формування безпеки зумовлює необхідність розробки науково обґрунтованих концептуальних основ. З огляду на це, системного дослідження потребують теоретичні та прикладні засади процесу управління економічною безпекою банківських установ, як запоруки та фундаментальної основи їх розвитку у мінливому ринковому середовищі.

Вищесказане доводить, що банківська установа повинна перебувати у постійному пошуку і реалізації ефективних управлінських рішень щодо забезпечення і зміцнення власної фінансово-економічної безпеки.

Зазначимо, що кожна ланка управління підприємством ґрунтується на певній концепції. Концепція управління – це система ідей, принципів, уявлень, що зумовлюють мету функціонування організації, механізм взаємодії суб'єкта та об'єкта управління, характер взаємодії між окремими ланками його внутрішньої структури, а також необхідний ступінь урахування впливу зовнішнього середовища на розвиток підприємства.

Джерелами інформації для написання дослідження слугували наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених, світова практика та економічна теорія відносно концептуальних основ управління фінансово-економічною безпекою підприємства.

Проблемам фінансово-економічної безпеки, зокрема формуванню загальних принципів, завдань безпеки, а також її ефективного управління присвячені праці багатьох вітчизняних та зарубіжних науковців. Можна виділити праці таких авторів, як О. Ареф'єва, І. Бланк, Н. Вавдіюк, Т. Васильців, А. Воронкова, З. Герасимчук, Л. Донець, К. Горячова, О. Гетьман, С. Ілляшенко, В. Кириленка, Д. Ковальова, А. Козаченка, Г. Козаченко, П. Кравчук, Л. Костирко, А. Ляшенка, В. Пономарьова, О. Терещенко, А. Турила, В. Шликова, О. Хмельницька та ін. Проте сучасні умови вимагають уточнення концептуальних основ управління фінансово-економічною безпекою банківської установи як передумови її стійкості та ефективності діяльності.

Функціональні елементи (структурні підрозділи, менеджмент) –

суб'єкти стратегічного управління фінансово-економічною безпекою підприємства, діяльність яких прямо чи опосередковано спрямована на зміцнення фінансово-економічної безпеки суб'єкта господарювання.

Концепція управління формує основу мислення і проявляється через низку характерних особливостей у її реалізації.

Отже, вихідною ідеєю, що відображає концепцію управління, є ідея необхідності врахування взаємозв'язку та взаємовпливу зовнішнього та внутрішнього середовища при визначенні цілей підприємства.

Концепція управління фінансово-економічною безпекою банківської установи повинна містити конкретизацію функцій, які вона повинна виконувати, та послідовність етапів її реалізації.

Дослідження наукових публікацій дозволило виокремити функції, які носять загальний характер та властиві усім системам стратегічного управління. Це такі функції: діагностична, планування, прогностична, цілевизначення, контрольна, координаційна, комунікативна. Однак вони у повній мірі не відображають специфіки процесу управління фінансово-економічною безпекою установи. Тому вважаємо за необхідне доповнення означеного переліку спеціальними функціями, які носять вузькоспрямований характер і відображають ключові компетенції суто системи стратегічного управління фінансово-економічною безпекою, зокрема, встановлення відповідності, переговорна.

Відповідно управління фінансово-економічною безпекою спрямоване на усунення конфліктів на рівні мікро-, мезо- та макросередовища функціонування підприємства методами ведення переговорів, маніпуляцій, використання конкурентного становища чи певних повноважень: маневрування, структуротворча, адаптаційна, конфігураційна, трансформаційна.

Проведене дослідження підходів до розуміння сутнісних та функціональних властивостей, а також конкретних характеристик фінансово-економічної безпеки банківської установи дає можливість виділити основні принципи концептуального управління фінансово-економічною безпекою установи.

Лише наявність комплексної системи загальних і специфічних функціональних характеристик підходу до управління фінансово-економічною безпекою дозволяє сподіватись на стійкий довгостроковий розвиток в умовах динамічного висококонкурентного та нестабільного зовнішнього середовища.